

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΤΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλου

5 λεπτά 5

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑΝ
— ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ —

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α'.

ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακή 9 Μαρτίου 1903

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αρθ. 4 | ΑΡΙΘ. 20

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΣΤΟΝ 'ΝΟΥΜΑ.

ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΑΡΘΡΩΝ
ΜΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΣΑΝΙΔΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ
Η ΤΡΙΠΛΗ ΔΗΜΟΚΡΟΠΙΑ

Δημοκρατία Υπουργική
Δημοκρατία Βουλευτική
Δημοκρατία Δημοσιογραφική

ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ
ΤΥΠΟΣ
ΔΑΟΣ

Ποιός μās διευθύνει σήμερον
Και ποιός θα μās διευθύνη αύριον
ΚΑΙΡΟΣ να νοιώξη ο λαός τὰ μάτια του
ΚΑΙΡΟΣ να ξυπνήσῃ,
ΚΑΙΡΟΣ να νοιώσῃ πῶς τὸν ἀπατοῦν
ΚΑΙ ποῦ τὸν ἀπρώχουν

ΟΛΑ ΘΑ ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ

Με εὐλικρίνειαν
Με θάρρος
Με γεγονότα

ΑΠΛΑ-ΧΤΥΠΗΤΑ-ΖΩΤΑΝΑ

Γιὰ νὰ νοιώσῃ

Ο ΛΑΟΣ

Ποιοὶ ἐπισείουν

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ

Και γιατί τὸ ἐπισείουν.

ΔΑΟΥΛΑΝΟΙ ΚΑΙ ΑΥΛΟΚΟΛΑΚΕΣ

Ροβεσπιέροι πρὸ τοῦ Λαοῦ

Και Ριγκολέτοι στὸ Παλάτι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΣΤΟΝ 'ΝΟΥΜΑ.

“ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΤΡΩΜΕΝΟΝ,”

Εἶταν θεὰ τὰχα ἐπίνευσις, ποῦ τὸ ἀνοιγμα τοῦ νέου χρόνου με βρῆκε στὸ Βάιμαρ; Με ποῖο φόρτωμα ἐταξίδευσεν ἐπὶ τὴν ζωὴν μου καὶ δὲν τὸ εἶξα. Σὰν τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ποῦ πιστεύοντας ἐπὶ τὴν θεϊκὴν ἀρεσκίαν, ξεφορτώνουν τὰς ἀμαρτίας τους ἐπὶ τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας καὶ ξεκαρφώνουν, εἶται ὁ ἀμαρτωλὸς ἐγὼ, ἀγνοῶντας καὶ τὴν ἀμαρτίαν μου καὶ μὴ ὑπολογίζοντας τὴ σωτηρίαν τῆς ἀπὸ ἧς ἀποδύωμαι ἐπίνευσις, τὸ ἀρῆκα, με ἀφῆκε δηλαδὴ τὸ βῆρος τῶν ἀμαρτιῶν μου ἐκεῖ. Μὰ δὲν ξελάφρωσα ἐγὼ. Δὲν μπορῶ ἀκόμα νὰ πιστεῦσω ἐπὶ τὴν μετάνοιαν, γιατί δὲν πιστεύω ἐπὶ τὴν σταθερότητα καὶ συλλογιέμαι ἀπὸ μακριὰ τὸν ποθητὸν τόπον καὶ ἀναγαλιάζω καὶ συλλογιέμαι τὸν ἀπὸ κοντὰ καὶ δὲν τολμῶ νὰ ἐλπίζω.

Πέντε ὥρες — ἡ αἰωνιότητα τῆς ζωῆς μου — ἐζησα ἐπὶ τὸ σπῆτι τοῦ Γκαίτε. Ἀξέχαστη ἡ 2 τοῦ Γενάρη τοῦ 1899. Ὁ μεγάλος σταθμὸς τῆς ζωῆς μου. Ἦρθεν ἐπὶ τὴν Γερμανίαν, γιατί με τραβοῦσεν αὐτὴ ἡ ἡμέρα. Εἶταν τὸνειρον ποῦ μεθέρπε τόσα χρόνια. Μπαίνοντας ἐπὶ τὸ Βάιμαρ αἰστανόμουν τὸν ἐαυτὸν μου ἀλαφρότερον καὶ μπαίνοντας ἐπὶ τὸ σπῆτι τοῦ Γκαίτε δὲν ἐτρέμα. Εἶμουν πνοὴ γενομένη καὶ πνοὴ διαχυμένη ἐπὶ τὸ σῆμα. Ὡ! Ἡ αἰωνιότητα τῆς ζωῆς μου! Ὅποιος πιστεύει σώζεται καὶ δὲν μās μένει πλέον ἄλλη πίστις ἀπὸ τὴν πίστιν ἐπὶ τὸ Πνεῦμα. Τούλάχιστον ἐπὶ μένα δὲν παραμένει ἄλλη πίστις. Καὶ προσκυνητὴς τοῦ καθολικοῦ Πνεύματος ἀνέβαινα μεταρσιωμένος τὸ βωμὸν του. Νὰ τὸν περιγράψω δὲν μπορῶ οὔτε τὸ ἐπιθυμῶ. Μόνον ἐκεῖ, ἐπὶ τὸ μικρὸν παλατάκι ἐκεῖνο, τὸν ἱερὸν τόπον ποῦ ἐξένισε τὴν μεγαλύτερη δημιουργίαν ποῦ εἶδεν ὡς τότε ὁ κόσμος, ἐκεῖ ζήτη, ὁ ἄνθρωπος, ὅτι ἐπὶ σφίγγει τὴν ψυχὴν. Καὶ πέντε ὥρες ἐζούσα μέσα ἐκεῖ, ὀλομόναχος, ἱερὸσυλα ἀγγίζοντας με τὰ μάτια καὶ με τὰ χέρια τὸ κάθε τί, χωρὶς νὰ αἰστανόμην τὴν ἱερουσύλιαν, ὡσὰν νὰ ἐπίστευα, πῶς βρίσκομουν ἐπὶ τὸ δικὸν μου τὸ σπῆτι. Καὶ δὲν ἐθαμπόνομουν μήτε ἀπὸ τὰ ζωγραφικὰ σχεδιάσματα τοῦ Γκαίτε, καινούργια πηγὴ ἀνεκμετάλλευτη ἀκόμα γιὰ τὴν τέχνην αὐτὴν, οὔτε γιὰ τὰ γλυπτικὰ προπλάσματα του, ποῦ καὶ μόνον αὐτὰ θὰ ἔκαναν εὐ-

τυχῆ ἕναν ἀπλοῦν θνητὸν, οὔτε γιὰ τὰς συλλογὰς του τῶν βοτάνων, ἰδιαιτέρην ἐντρύφησίν του καὶ ἀρετηρῖα τῆς προφητικῆς του ἰδέας γιὰ τὴν κατόπιν Δαρβινικὴ θεωρίαν, οὔτε τὸ φυσικὸν καὶ χημικὸν ἐργαστήριον του, ποῦ θὰν τὸ ἐξήλεσε καὶ τότε τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον, οὔτε γιὰ τὴν βιβλιοθήκην του καὶ τὸν τραπέζιν ποῦ ἐγεννήθησαν οἱ μεγαλύτεροι θεοὶ καὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ πνεῦμα του καὶ ποῦ ἀσεβέστατα ἐγὼ ἀπὸ τὸ μεγάλο ξεχείλισμα τῆς εὐσέβειάς μου ἀνακάλυψα βιβλία καὶ χειρόγραφα. Καὶ με γλύκκινεν κάπως ἡ ἰδιαιτέρη στοργὴ τοῦ Μεγάλου Πνεύματος νὰ σημειῶναι ἐπὶ τὰ περιθώρια κατὰ Ἑλληνικὰ. Σὲ μιὰ «Θεῖα Κομωδία» διαβάζω «Αὐ—Ἰώδης — Ἀθῆναι—Ἰών—1814». Σὲν ἄλλο βιβλίον τὴν λέξιν «Αἰθῆρας». Σὲν ἄλλο τὴν λέξιν «Ρώμη» καὶ σὲν ἄλλο ἄλλες. Καὶ δὲν ἐκλαψα, ὅταν ἐπὶ τὸ μικρὸν δωμάτιον ποῦ τὸ Πνεῦμα παράδωκε τὸ σῆμα στελεχίου ἐγὼ ἀντίκρου ἐπὶ τὴν πολυθρόναν ποῦ τὸν ἐστήριζε καὶ ἐπὶ τὸν τραπέζιν ποῦ ἀπλωμένο τὸ χέρι του ταλάντευε, ὅταν τὸ στόμα του ψιθυρίζε: «περσότερο φῶς!—Mehr Licht!» Μόνον τότες γονάτισα καὶ εἶπα τὴν προσευχὴν μου καὶ ἐπὶ τὴν προσευχὴν μου με πῆραν τὰ δάκρυα, γιατί ἀξάρνα μου ἐγεννήθη ἄκαρτη νουσταλγία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Καὶ γονατισμένος ἐκεῖ εἶδα ὀλοζώντανην τὴν μορφήν του με τὸ παντοτεινὸν του χαμόγελον νὰ μ' ἀτενίζει καὶ νὰ μὲν ψιθυρίζει γλυκὰ «ἀφένταί σοι αἱ ἀμαρτίαι».

**

Κ' ἐλευθερωμένος σηκώθηκα! Ὡ τοῦ θαύματος! Ἐκεῖ ἐπὶ τὴν πόρταν εἶταν ἕνα χαρτὶ κολλημένο. Κίτρινον ἀπὸ τὰ χρόνια. Τὰ γράμματα ἔτοιμα νὰ σβύσουν. Εἶταν σημειώσεις τοῦ Γκαίτε τῶν χρόνων 1828—1829. Καὶ διαβάζω ἐπὶ τὸν 6 σημειωτὴν τοῦ 1828 «Griechenlands Schicksal» «Ἑλλάδος πετρωμένη!» Ἀνατρίχιατα σύσσωμος! Ὡ ἡ κλαγγὴ τοῦ 1828 μὲ συγκλόνησε τὴν μικρὴν μου ψυχὴν. Ὡ! Τί νὰ ἔδωκε τάχα ἐπὶ τὴν ψυχὴν τῆς Ἀληθείας τὸ κανόνι τοῦ Ναυαρίνου; Ὡ ὁ ὑπεράνθρωπος ποῦ ἀφῆκε νὰ περνᾶν ἀπὸ μπρός του με χαμόγελον τὰ μεγαλύτερα ἱστορικὰ γεγονότα τῶν αἰώνων. Ποῦ μιλούσε γιὰ τὸν Ναπολέοντα καὶ τὸν Μπλύχερ καὶ τὸν Βέλινχτον, ὡσὰν νὰ εἶταν ἥρωες ἐνὸς δράματος τοῦ Σίλλερ. Ποῦ ὁ βρόντος τοῦ κανονιοῦ ποῦ ὑποδούλωνε τάχα τὴν πατρίδα του τοῦ ἔδινε ἐμπνευσθὴν ἐπὶ καινούργιες στροφάς καὶ τὰ πατριωτικὰ κηρύγματα τοῦ Φίχτε τὰ ἔπερνε ὡς σπορὰ τῆς πατριω-

